

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagjak
a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A hegyesi csata és emlékszobra.

Több felől nyilvánult óhaj-
tásnak teszek eleget. mi-
kor szabadságharcunk e
fényes fegyvertényéről
megemlékezem; különö-
sen teszem ezt a szobor-
bizottság tagjai egy r-
szének határozott felhi-
vására.

Szerencsém volt a na-
pokban gróf Guyon Ma-
rianna urnő ő méltósá-
gától, a Konstantinápolyban gyanítás szerint
mérgezés folytán elhalt boldog emlékü Guyon
Richárd tábornok leányától, atyjának egyik
segédtszije által vezetett naplóját, önálló kiadás
és az önvédelmi harcra vonatkozó munkámnál
leendő felhasználás céljából, kézhez kapni.

Ez a napló örök becsű kincs. Az adatok
leghitelesebb tárháza a bács megyei 1849-iki nyári
hadjárat történelméhez.

Ugyanazon tiszttel vezette, ki a hegyesi csat-
áról szóló hadjelentést a tábornok megbízása
folytán fogalmazta. Nevét biztosan nem tudom,
mert maga a napló nem említi. De a család
előadásából és egybevetésből gyanítom, hogy
egyik a következő három segédtszitt közül:
Moháry, Sanwald, Lorres.

Annak a »kabinet per«-nek tehát, mely-
et a többi lapok közt a »Hon« 1874. évi
május 19-iki esti lapjában említett, most már
vége lehet.

A »hegyesi csata« név jogosultsága
iránt ugyanis több topolyai érdemes polgár,
miután a szeghegyi és feketehegyi lakosok is,
ki-ki saját helységéről óhajtották elneveztetni a
csatát, a magyar tud. akademiához fordult, tenné
közé véleményét a minden oldalról érdeklő-
dést és lelkesültséget előidézett ügyben. Az
akademia kiadta a kérvényt történelmi bizottsá-
gának; boldogult Arany János főtitkár hogy
intézte-e, és ha igen, kihez ez irányban érte-
sítést, nem tudom. Ugy emlékszem, a szemé-
lyesen tisztelgő topolyai deputációt ő fogadta.

A nevezetes és nagy horderejű ütközetet
így adja elő a napló.

Az V-ik hadtest Guyon vezénylete alatt
1849. július 12-én következőképp volt elhelyezve:
a főhadiszállás Szeghegyen, a tábor Hegyesen
és Feketehegyen. Ezenkívül a Bajától lefelé
Pancsováig terjedő vonal gyengébb erővel volt
megrakva.

Július 13-án, pénteki napon határozta el
Guyon, hogy Jellasicsot megtámadja.

A dispositiók ezek voltak: Frummer őrnagy
az előhadat, Perczy ezredes a jobb-, Ig-
mándy alezredes a balszárnyat, Jeszenszky őrnagy
pedig a tartalékot veszik át.

Másnap délután egy színelt támadás intéz-
tetik a Verbászon álló Jellasics ellen, mely vissza-
huzódással végződik. A valóságos támadás 15-én
hajnalban történend.

A sors és Jellasics azonban másként
intézkedtek.

14-én reggel még teljes setétség uralkodott,
a szeghegyi lakosok mély álomban voltak, mi-
kor a hegyesi tábor felől hirtelen lövések hang-
zottak, melyeket nemsokára rettenetes ágyú-
dörgés s az apró fegyverek ropogása követett.

Az ellenség gyaníthatólag észrevevé, hogy
a mi részünkről támadás van határozva; ezt
megelőzendő, 15000 emberével és 84 ágyújával
éjjeli menetben jött Hegyes alá; két óra tájban
hadoszlopait kiterjesztette s a feketehegyi állá-
sunkat is megtámadta.

Itt a W a s a gyalogsági zászlóalj, mely épen
akkor az előrsi szolgálatot teljesíté, mindaddig
feltartóztatta az ellenséget, mígmen az egész
magyar hadsereg csatarendet formálhatott. A
váratlanul jött éjjeli támadás által meglepetve,
csapataink már-már ingadoztak s hátráltak volna
visszafelé, ha Guyon, a branyiszközi hős, és tábor-

kara nincs velök, buzdító szavaikkal s példaadó
magaviseletökkel.

Az első és főtámadást részünkről a
jobbszárny tette Hegyesről Perczy ezredes ve-
zénylete alatt, ki az ágyúkat maga rendezte és
irányozta. Az ezredesnek nagy része van ezen
örökre emlékeztető nap babéraiban.

Az ellenség csak hamar gyengülni kezdvén,
minden oldalról visszaveretett s Verbász felé
húzódott vissza. A tábornok pillanat alatt ren-
delkezéseket tett öt verbászi állásból is ki-
verní s három irányban is átkelni a Ferenc-
csatornán; mely célra, miután az ellenség a ver-
bászi szőlőhegyekig visszaüzetett s ágyúit már
az ottani sáncokba és szöggyátakba is bevitet-
tek, összes ágyúit előrendelé s szakadatlanul
tüzeltetett az ellenségre.

Hogy a csatornán való átmenet mielőbb
kierőszakoltassék, a tábornok két zászlóalj egy
6 fontos ágyúval az ellenség baloldalába kül-
dött. Ő maga az ó-verbászi szélmalomnál lévő
sáncokat ostromlál s az ellenség által szétrom-
bolt hidat állíttatta helyre.

Egyidőben a mint a tábornok a lovasság-
gal, a 104-ik honvédszászlóaljjal és egy lovas
üteggel az átmenetet kierőszakolta, ugyanakkor
parancsára az 5-ik honvédszászlóalj ritka elszánt-
sággal rohamtámadást intézett a jobb szárnyon
lévő főhídra. A már végrehajtott átkeles és az
5-ik zászlóalj merész rohama által elbátortala-
nitva, az ellenség minden oldalon kiszaladt
Verbászból.

Az előhad Frummer őrnagy alatt üldöz-
te őt s egyszersmind Kis-Kért is megszállotta.
Innen az ellenség három részre ugrasztva, már
vad futásban keresett menekülést. Két rész,
többnyire lovasság, Futtaknál és Karlovicnál
szaladt át a Dunán, a maradvány Titelbe me-
nekült. E fegyverténnyel Szent-Tamás, Turia,
Földvár különös fáradtság nélkül megvették
és a péterváradai erőd a körülzárólás alól föl-
mentetett.

A győzelmről szóló jelentést a tábornok
egy sajátkezü levélben tette Vetter altábornagy-
nak, ki sietett mindjárt a verbászi táborba.

Itt fényes lakoma rendeztetett, melyben
résztvett Vetter altábornagy is egész táborka-
rával. Ebéd után Noiser hadnagy Szegedre in-
dult az elfogott öt tiszttel, köztük Bugunovich
osztrák őrnaggyal.

Ugyanezen napon Kis-Kéren osztattak ki
az érdemelek; a tisztek közül Schulz Róbert
százados és tüzerhadsegéd, Börtzy Gyula had-
test-segéd emlitendők. Guyon és Perczy később
vették kézhez a kormány által küldött II. osz-
tályú katonai érdemeleket.

Ez röviden a veleje a csata leírásának.

Határozottan bebizonyított tény tehát, hogy
az 1849. évi július 14-én vívott csata, a Pere-
czy ezredes által Hegyesről vezény-
lett jobbszárny által döntetett el. A
hegyesi vonaltól és Feketehegytől a verbászi
úton lefelé Ó- és Uj-Verbászig, azután távolabbra
Kis-Kérig tartott a folytonos üldözés mindad-
dig, míg a horvát-osztrák ellenséges hadsereg
Futaknál és Karlovicnál át nem szaladt a Du-
nán, illetőleg Titelbe nem menekült.

Kitűnik továbbá: hogy Kmety és Vetter
tábornokok tényleges részt nem vettek a csatá-
ban, ambár több elsőrangú forrásunk ezek
jelenlétét állítja Guyon maga tervezte és haj-
totta végre a nagyfontosságú fegyvertényt.
Most már ismerjük az abban leginkább kitűnt
törzs- és főtiszteket is.

Hátra van még szólnunk a honvédszoborról.

Az ez ügyben összehívott értekezlet 1874.
évi március 29-én elvileg kimondotta, hogy az
emlékszobrot a Hegyes, Szeghegy, Feketehegy,
Verbász és Kula közötti országutak összefolyá-
sánál, az úgynevezett hármashatárnál óhajtja
felállítani.

Azóta elkészült a budapest-zimonyi vasút-
vonal is s éppen e történelmi nevezetességű csa-
tater vonalán fut keresztül.

A döntő csapás éppen ott történt, hol most
a hegyes-szeghegy-feketehegyi indulóház ujan
felállíttatott.

Ez igen kedvezővé teszi a szobor könnyű
fentartásának lehetőségét. Kevés felügyelettel
megóvni lehet azt az idők viszontagságaitól.

A bizottság szeghegyi tagjaitól tett érte-
sülés szerint a begyűlt anyagi erő mennyisége
az elmúlt tíz év alatt annyira szaporodott, hogy
az ügy felmelegítése által most már ismét tenni
lehet; így a törekvés és buzgóság eredménye:
egy díszes emlékszólop, már nem sok idő múlva
hirdetheti téreinken a magyar hadsereg dicső-
ségét és vármegyénk lakosságának osztatlan
lelkesültségtől áthatott hazafiasságát.*

Dudás Ödön,

a szoborügyi-előadomány jegyzője.

A „Gazd. Egylet“ közleményei.

Értesítés a t. gazdaközönséghez!

A jövő évi május hó 5-10-én tartandó baromfi-
kiállítás az első nemzetközi jellegű baromfi-
kiállításunk leendő.

Azon több helyt hangoztatott téves nézettel
szemben, hogy ezen kiállításnál első sorban az idegen
fajta baromfira lesz a súly fektetve, megjegyzem, hogy
ezen nézet határozottan téves, mert első sorban hazai
baromfi fajaink és fajtáink szép és jól kifejlett pél-
dányai kerülnek figyelem és méltánylat alá; önként
értetődővén aztán, hogy az idegen fajták szintén ér-
demleges figyelemben fognak részesülni.

Felkérem a t. baromfi tenyésztőket, miszerint
bejelentő-ívek végett hozzám fordulni, s a kiállítás
ezen nemzetközi jellegű osztályában szintén számosan
részt venni sziveskedjenek.

Szabadka, 1884. szept. hó 27-én.

Bicz Vilmos,

kg. e. kiállít. bizotts. tag.

Felhívás a gazdaközönséghez.

A gazdasági egyesület célját, a mezőgazdaság
okserű fejlesztését s ezzel a megyei gazdaközönség
érdekeinek előmozdítását, a közvagyonosság emelését
csak úgy véli elérhetni, ha általános az érdeklődés az
egyesület iránt, ha az oly anyagi viszonyok közt van,
hogy intencióját az anyag nem korlátozza; ez pedig
elérhető akkor, ha minél számosabban belépnek az
egyesület kötelékébe.

A nagy közönség és egyesületünk között a jó
ügy érdekében fennálló kapos feljogosít bennünket
arra, hogy bizalommal forduljunk megynék gazdáihoz
azon tiszteletteljes kérelemmel, hogy egyesületünk ér-
dekeit felkarolván, lépjenek be ismét a tagok sorába.

Némi mihez tartás végett közöljük a tagok köte-
lezettségét, és némely előnyt, melyben a tagok része-
sülnek:

Az egyesület tagja lehet minden földbirtokos,
vagy a mezőgazdaság iránt érdeklődő egyén, nemkülön-
ben testületek (község stb.).

Az egyesület tagjai: a) alapítók, a kik az
egyesület számára legalább 100 frtot lekötnek s ma-
gukat az egyesületi közgyűlés határozatához képest
annak vagy egyszerre, vagy részletekben leendő fi-
zetésére kötelezik.

b) rendes tagok, a kik 6 évig évenként 5
frtot fizetnek.

c) évdíjas tagok, a kik 6 évig évenként 2
frtot fizetnek.

A tagok számára fennálló intézmények.

Egyesületünk az első magyar ált. biztosító társa-
sággal szerződési viszonyban van, mely szerint az egye-
sületi tagok a különféle biztosításoknál tetemes kedvez-
ményben részesülnek, még pedig a

jégekár-biztosításnál	20% -al,
nád és szalma tetejű házak biztosításánál	20% -al,
zsindey tetejű házak biztosításánál	20% -al,
cserep tetejű házak biztosításánál	37 1/2% -al,
gabonakészlet, ingóságok stb. biztosításánál	10% -al.

A gazd. egyesületnek van magfigyelő állomása,
ahol a magvak jóságát és valódiságát illetőleg, cse-
kely díjért tétetnek vizsgálatok.

Minden a gazdaság körébe vágó kérdézősködé-
sre és tudakozódásra a titkári hivatal készséggel és dij-
mentesen nyújt felvilágosítást.

Az elmondottakból látható, hogy a tagsági köte-
lezettség jár pénzbeli áldozat, csupán látszólagos
áldozat, mert eltekintve minden más előnytől, a cse-
kely tagdíj már a biztosításnál megtérül.

Belépni kívánók jelentkezhetnek a gazd. egye-
sület titkári hivatalában (Csendes-utca, Millasevits-féle

* Biz az már hirdethető régen, ha ténne érte a környék hívatott értelmisége
annyit, amennyit egy balért vagy majlisért farnói szokás. Hanem hat a volt szobor-
ügyi elnök már öt éve elhagyta a megyei szolgálatot s ismételt nyilvános felszólítás
dacára sem adta át a különben jól őrzött takarékpénztári könyveket a megyei alispán-
nak, hogy ez a viszonyoknak megfelelőleg intézkedjék; annál kevésbé jutott eszébe
tisztelő lemondani. Reméljük, ez a felszólítás utolsó lehet s nem kényszerít arra, hogy
egy lelkesedésre szoruló ügynek indolentiával való agyonlétesített részletesen kelljen
vadásni.
Szerk.

ház), ugyanitt az egyesület belétele és szervezete vonatkozólag bővebb felvilágosítást is készséggel nyújtunk.

A gazdaközönség hazafias támogatását kérve, maradtunk

Kitűnő tisztelettel

Rombay Dezső s. k.,
titkár h.

Szemző Gyula s. k.,
alelnök.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”

VII. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Néptanítók számára:	
Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomtatásos vállalkozásának küldendők.

Hírek.

Bács-Bodrogh megye árvászeke részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az összevont megyei árvapénztárból, e megyebeli ingatlan vagyona zálogjogi bekebelezés mellett **0-0-os kamatra** kölcsönök a következő feltételek mellett adnak: 1. Kölcsönök földbirtokra, vagy házra adnak, becsértékük egy harmadáig, erdőknél és szőlőknél becsértékük egy hatodáig, jelzálogi bekebelezés és évenkénti törlesztés mellett. A jelzálog felajánlott ingatlanjoga tulajdonjoga és teherállása legújabb telekkönyvi kivonattal, — becsértékük hiteles kataszteri kivonattal, — a tetteles birtoklás pedig a kataszteri birtokív hitelesítési záradékába felveendő községi bizonyítvánnyal igazolható. A becsérték megállapításánál az 1881. LX. t. c. 148-ik §-a szolgál irányadóul; — ehhez képest a szőlőknél és a házosztály alá eső ingatlanoknál az évi államadó kétszázszorosa, házbéradó és földadó alá eső ingatlanoknál pedig az évi adó százszorosa tekintetik az ingatlan becsértékéül; — a becsérték kiszámításánál az általános jövedelmi pótdók és a községi adók be nem számítanak. 2. A kölcsön csakis Bács-Bodrogh megyebeli ingatlanra adatik, 100 frttól 30,000 frtig terjedő összeg erejéig, és 1 évtől 30 évig terjedhető időtartamra, mely időtartam alatt a kölcsön tőke egyenlő évi részletekben visszafizetendő. A kamatok félvenként előre fizetendők. 3. Az adóslévél — a kölcsönt megszavazó árvászeke végzés kézbesítése után — az árvászek által megállapított szövegezés szerint közjegyzői okirat alakjában állítandó ki. 4. A szabályszerűen felszerelt kölcsön engedélyezési kérvények Bács-Bodrogh megye árvászekéhez intézendők. 5. A megszavazott kölcsön utalványozása és tényleges kifizetése csak akkor rendeltetik el, ha az adóslévél a telekkönyvi bekebelezést igazoló hiteles telekkönyvi kivonattal bemutatottatik, a kölcsön megszavazása napjait a birtokot terhelő adók, kincstári követelések és a kölcsön jelzálogi bekebelezéséért járó illetékek kifizetettettek. 6. A kölcsön engedélyezéséhez, betáblázásához és utalványozásához szükséges kérvények a községi jegyzők által a megyei árvászek részéről kiadott minták szerint azonnal és csekély díjak mellett elkészítetnek, — a kért kölcsönök minden utánjárás nélkül a lehető legrövidebb idő alatt kiutalványoztatnak, és a kérvényezők kívánságára, nekik községi elüljárásuk utján is elküldetnek. 7. A megyebeli községek jegyzői a kölcsönökre vonatkozó kérvényeket 24 óra, de legfeljebb 3 nap alatt, a jelentkező kérvényezőknek kellőleg felszerelve, a következő iratdíjakért tartoznak elkészíteni, u. m.: a) 1000 frtig terjedő kölcsön engedélyezési kérvényért 1 frt, 1000 frton felül 2 frt; a mellékletül szolgáló kataszteri birtokív hiteles másolataért — a végén felveendő az iránti bizonylattal együtt, hogy a kérdéses birtok a telekkönyvben felvett ingatlansággal azonos, s hogy folyamodó annak tetteles birtokán is van — az első ív után 1 frt, minden további ív után 50 kr. b) A zálogjog bekebelezését kérő folyamodványért — ide értve a szükséges feltevéket és a kötelezvény másolatát is — 1000 frtig terjedő kölcsönöknél 1 frt, 1000 frton felülieknél 2 frt. c) Azon folyamodványért, mellyel a betáblázott eredeti kötelezvény a megyei árvászekhez beterjesztetik, és a kölcsönösszegnek tényleges kifizetése kértetik, 1 frt. 8. A kölcsön engedélyezése és tényleges kiutalványozása, továbbá a zálogjog bekebelezése iránti kérvény nyomtatványok és kötelezvények a megyei nyomdában készletben tartatnak és egyszerű postai

megrendelésre olcsó áron kaphatók. Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh megye árvászekének 1884. évi szeptember hó 15-én tartott teljes üléséből. Zákó Péter árvászeki elnök.

Az országgyűlési képviselőknek osztályokba sorsolása a képviselőház szept 30-iki ülésén történt meg. A mi képviselőink a következő osztályokba lettek ezen sorsolás után beosztva: az I. osztályba: Bende Imre, dr. Horváth Mór, Dimitrievits Mihály, Mártonfi Károly; a II. osztályba: Latinovits János; a III. osztályba: Pulszky Ferenc; a IV. osztályba: Olay Szilárd, Szabó László, Hevesy Bertalan; az V. osztályba: Dimitrievits Milos; a VI. osztályba: senki; a VII. osztályba: Széchényi Jenő, Szemző Gyula, Popovits Vazul; a VIII. osztályba: Ivánka Imre, b. Podmaniczky Frigyes; a IX. osztályba: Gromon Dezső, Latinovits Gábor.

A kulpini választókerület országos képviselőjének Dimitrievits Milosnak megválasztása ellen a képviselőház elnökéhez kérvény adatott be.

A mérsékelt ellenzék szeptember hó 28-án tartott alakulási értekezletén a korelnöki tisztelet Mártonfi Károly, mint a párt legidősebb tagja, viselte; Szemző Gyula pedig a mérsékelt ellenzék körben választmányi taggá választatott.

A volt korona kerület gazdasági testülete f. é. szeptember 27-én Adán tartotta közgyűlését. De — mint ottani levelezőnk írja — az annyira óhajtott felosztási tervszövegről alig intézkedett s újra sok és hiábavaló utalványozásokba bocsátkozott — könyvnyelmen.

A legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke, minden év végén az azon évi adókimutatások alapján lévén összeállítandó. Megyénkben ezen törvény szerint küszöbön levő kiigazítás komoly akadályba ütközik. Az új földadó kataszter miatt tudniillik némely nagyobb községekben az egyenes államadó egyénenként még nem volt kiethető, s így a virilis névjegyzék összeállításához szükséges kimutatást az adóhivatalok a megyéhez be nem terjesztették. Ezen akadály elhárítása iránt a megye a belügyminiszterhez sürgős felterjesztést intézett.

Az adai tornyosi pusztán a város tulajdonát képező 440 kerületi lánca jöminőségű szántóföldnek bérbeadása megfiúsult, amennyiben lánca 16—20 frton sem volt kiadható. „Bizony községünk és községünk szatunkra káros, hogy vidékünk egy csapat szorgalmas német nem szállja meg” — mintha bizony ez volna az oka a haszonbér csekély voltának; nem pedig az ideai silány termés és mesés olcsó gabuárak!

Kvassay Edéné szül. Kun Melánia temetésén Ujvidékről nagyatyja Keményffy Pál ügyvéd és Kulcsár Sándor, ref. lelkész voltak jelen.

Kovács Gusztáv m. kir. pénzügyi titkár ur, valami ismeretlen s kipubotolhatlan tisztelőjétől 100 db szivart kapott, melyet azonban elfogadni nem volt hajlandó s beküldötte a „Bácska” kiadóhivatalába jó tékony célra leendő értékesítés végett. A csomag kellő csődület előtt elárvereztetvén, 6 frt folyt be érte, mely összeget — reméljük, a titkár ur intenciói szerint — a helybeli fogimnázium segélyegyletének juttatjuk.

Czilcer Jakab adai nagybirtokosnak 2000 kereszt őrizetlen gabonája a tornyosi pusztán mult hó végén leégett. Biztosítva volt.

Bezdánból írják: Mindig szép volt és lélekemelő, ha valaki le tudta győzni az előítéleteket, melyek a társadalomban élő ember szemébe váltig gyorogtak, hogy megejtsék; még sebb, ha manapság küzd meg azokkal, midőn az erőseket is hódolni látjuk e divatba jött szíreknél; de legszebb és becsülésszerű, sőt magasztalásunkra érdemes akkor, ha kort, társadalmat és egyébképp érdeklő dolgokban, főbenjáró kérdésben tudja nyilvánítani szent meggyőződését, minő a vallás elsőrendű kérdése. Részünkről tiszteletteljes elismerést. Attól, kinek imádságán fáradoz, bizonyára nagyobb jutalmat, méltóbbat nyer, ki a mi ideges századunkban nyílt homlokával kész hitét bevallani. Jól esik azért egy ily férfúnak, ki egyébként nem több, de nem is kevesebb, mint a mindennapi munka elégedett embere, becsületes család boldog feje, szerény nevét nem a népszerűség piacára vinni, hanem irányában méltó tiszteletünket kissé hangosabban kifejezni. Knipl Ferenc úr, bezdáni módos polgár innen-onnan nyolc hete tétetett alapkövet egy általa emelendő kápolnához, városunk délre fekvő temetőjében. A munka, mit Sárközy István zombori építőmester szolid anyagból, szakértelemmel, az egyházi szellemet, csodálatosan művelt ízlést elég lelkiismeretesen és egyrészt saját tehetségéhez, másrészt az áldozatkész megbízó úr által följárult összeghez képest szerencsésen megtartva, eszközölt, jobbadán kész. Építési költségek fedezésére eddig 2500 forint lett fordítva; egyszerű, de imponáns beruházásul pedig, mint halljuk, értékes olajfestményű oltárképet — honi művésztől óhajtanók, ha lehetséges — és díszes harmoniumot nem kisebb vallási buzgalommal szerzend be derék polgárunk, hogy a külső látszat oltozta benyomást a szentély fensége annál inkább fokozza. Zomborból jövet az országúttól balra kőhajításnyi távolban emelkedő tornyoscska csillag aranyozott keresztje kellemes nyugopot az utas kíváncsi szemének, lelkesítő üdvöszözet a keresztény kebelnek; mert eszébe juttatja boldogságát, a Credet a Decalogussal egyetemben. Az Isten dicsőségéért buzgó férfiú alkalmat ad az átmenőnek, hogy gondoljon Istenre, az meg Istennek ad alkalmat, hogy tekintsen áldó szemével az építetőre.

Gyászhir. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk rokonaink- és számos ismerőseinkkel öv. Miklósvári Sándorné szül. Bolvári Borbálának 1884. évi október hó 1-én reggeli 9 órakor, életének 60-ik évében történt elhunytát. Hült teteme a róm. kath. egyház szertartásai szerint 1884. évi október hó 2-án délután 5 órakor fog a Rókus-sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-mise áldozat f. hó 3-án délelőtt 9 órakor fog a r. kath. egyházban az Urnak bemutatni. Zombor, 1884. évi október hó 1-én. Béke hamvaira! Mari férj. Tápay Istvánné, Ilka férj. Szűts Mihályné és Janka, gyermekei. Bolvári József, testvére. Tápay István és Szűts Mihály vejei. Szűts Andor, Margit, Jenő, unokái.

Az apatini polgári ifjuság október 4-én Apatinban a sörház helyiségeiben szüreti mulatságot rendez. Belépti díj személyenként 50 kr. A tiszta jövedelem szegény iskolás gyermekek felruházására fog fordítottani.

Társas cégek. Teubner és Biparics Ujvidéken: Teubner B. kilépése és Teubner János a cégbe való belépése bej. u. o. jan. 23. — Petrovoszellői segélyegylet: Buzogány Máttyás, Horváth Octáv és Korbecz István helyett Deli Imre, Posgai Imre és Ornai Antal igazg. tanácsosokul bej. az újvidéki kir. trvszéknel jun. 30. — Palánkai járási takarékpénztár újonnan megválasztott igazgatója bej. az újvidéki kir. trvszéknel jun. 30. — Csébi első előlegezési egylet: Schnapper Mihály igazgató helyébe Reisz Márton, bej. az újvidéki kir. trvszéknel jun. 30.

Sztanisicson szeptember hó 28-án temették el Bauer Ferencné volt csendőrmester szép ifjú nejét, szül. Mián Saroltát. A boldogult Olaszországból jött be 4 év előtt, s mult évi május 1-én ment férjhez, mely idő óta a magyar nyelvet is elsajátította.

A megyei irnokok folyamodványt adtak be az alispánhoz, melyben drágasági pótlékokat kérnek.

Az apatini erdőhivatalnál IX. oszt. főerdészi állomásra pályázat van hirdetve okt. 11-éig.

Adán a tanuló ifjuság két új és díszes zászlójának ünnepélyes felszentelését Szulik József, óbecsei prépost-plébános végezte az iskolai év kezdetén.

Október hó 4-én este teljes holdfogyatkozás lesz, mely kedvező idő esetén nálunk is látható leendő.

Arverés. Popovits Perszida 2400 frtra becsült. ingatl. nov. 9-én Ujvidéken. — Haimits Adél 2809 frtra becs. ingatl. nov. 30-án Ujvidék.

Vásárok a megyében október hóban: Adán 25-én. — Apatinban 21-én. — Bácsban Demeter napján. — Baracsán 20-án. — Csúroghon 6-át megelőző vasárnap és hétfőn. — Hódsághon 5-én. — Jankovácson 25-én. — Katymárt Terézia napot magában foglaló hét hétfőjén. — Kerynyán 5-én. — Kulán 15-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Nemes Militicsen 20-án. — Ó Becsén 17-ét megelőző vasárnap. — N.-Palánkán október 1-5-ét hétfőjén. — Pivnicán 23-án. — Szabadkán 27-ét megelőző vasárnap. — Titelen 20-án. — Ujvidéken 29-én.

Irodalom.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében Budapest, a nemz. színház bérházában megjelent a „Magyar általános levelező 16. és utolsó füzeté” E füzet a magyar általános levelező teljesen be van fejezve, melyben a t. c. olvasó közönség egy hasznos, de mondhatnók szükséges könyv birtokába jött, mely a nyelv és helyesírás szabályon kívül a levélírás szabályait, 588 levél és más iromány, cég- és reklam-példákat tartalmaz. Hoz egy jól szerkesztett irodalom ismertetőt és a legjelesebb magyar költők műveiből mutatványokat; ismerteti a közlekedési intézeteket, nevezetesen a bel- és külföldi levél- és kocsiposta közlekedési szabályait, a vasúti és hajózási közlekedést, az osztrák-magyar és külföldi pénzügyi, mértékeket, súlyokat, állami és magán-értékpapirokat; végre a mű záradékát az idegen szavak tára képezi, a magyar irodalmi művekben, magán- és hivatalos iratokban, hírlapokban, folyóiratokban és társalgási nyelvben gyakorlabb előforduló idegen szavak megejtésére és kiejtésére. E gazdag tartalom eléggé tanuskodik a mű hasznos-sága és szükségessége mellett. Megrendelhető a kiadónál füzetekben, egy kötetben füzeve és külön igen díszes kötetben.

Fonyó Pál, kalocsai tanítóképezési tanár és hitelemző megrendelési felhívást bocsát ki a „Kath. egyháztörténet dióhéjban” és a „Kath. szertartások elemei” című népszerű kézikönyvek német fordítására. Az egyháztörténet 3—4 jvre terjed, előfizetési ára 22 kr., a szertartások elemei 2—3 ívet adnak, s megrendelési ára példányonként 18 kr.

Színház.

Szeptember 29-én, hétfőn a „Koldus diák” operette került színre, mint Mikey Lajos, a társulat kedvelt komikussának jutalomjátéka. Az ez alkalommal is — mint közönségesen — az ürességtől kongó színház nem teszi ugyan indokoltá ama kifejezésünket, hogy Mikey kedvelt színész, de hát, ha a telt házat tekintenénk a színész dicséretre méltósága mutatójának, akkor nálunk vajmi ritkán lehetne e rovatba dicséretéről szó. Az üres ház észrevehető hatással volt a játzókra is; egyik sem játszott úgy, mint e darab első előadása alkalmával, maga a jutalmazott legkevésbé; még az ígért új coupletákat is elhagyta. A címszerepben ezuttal Bácsné játszott, már maga ez megérdemelte volna, hogy többen megnézzék az előadást.

Kedden Scribe szellemes vigjátéka, „Női harc vagy párbaj a szerelemben” adatott. — A vigjáték színhelye Franciaország egyik urí kasszálya, ideje, a midőn a királyság ismét visszaköltözött Párizsba. Flavigneul Henrik (Morvay) politikai üldözött Autreau grófnő házában talál menedéket, ahol álruhában, mint inas szerepel. A szép, szellemes, előkelő származású üldözött iránt a ház urnöve szerelemre gyűl, nemkülönben húga, Leona (Békessy R.). Amaz már nem egészen fiatal, de mindég szép és emez 16 éves — alig fészoló bimbó. A tapasztalt grófnő hamar észreveszi Leona meleg rokonszenvét Henrik iránt; ez harca ösztönzi őt hűgával szemben, legyen hát — ugymond — párbaj a szerelemért! Mindkettőjük törekvése oda irányul, hogy Henriket megmentsék és szerelmét maguknak biztosítsák. Henrik érzelme nem tudható ki, mert mindkettőjük iránt meleg rokonszenvet tanusít, de amint a dolgok folyama megmutatja igazi szerelme Leona, a grófnő iránti rokonszenve inkább hála. Végre sikerül az aszszonyi furfangnak Henriket Grinyon (Kövesy) segítségével megmenteni. A grófnő megtudva, hogy a megmentett hűgát szereti, őt csupán hálából, vagy inkább csak azért, hogy adott szavát ne szegje meg — akarja boldogítani, lemond és a két fiatal szerető sziv egymásé lesz. — Maár Júlia a szellemes, szenvedélyes asszonyt, aki elég lelki erővel bír lemondani szerelméről — igazi bravourral játszotta. Békessy

Róza, eltekintve kissé túlzott arcjátékától jól játszott, nemkülönben Morvay és Kövessy. Volt még egy szereplő, akit a szöveg rövid leírásában nem említettem, Monrichard báró (Bács). A báró úr Henrik elfogatására van kiküldve s a cselekvényben alaposan megnehezítette a grófok harcát. E szerepben Bács játéka álmós, semmitmondó volt.

Szerdán „Kisasszony feleségem” vig operette került színre. Az előadás énekes részénél zavarólag hatott, hogy a zenekarból a nagybőgős hiányzott. A különben minden tekintetben sikerült előadás kisszámú közönség előtt folyt le. De Zsó.

A MOLNÁR ÉS KUTYÁJA,

vagy
a principális és az audiat.

(Humoreszk.)

Írta: Xanthos.

A régi jó időkben történt egy regényes tiszaháti városkában az a szörnyűség, amit én előttem nyájas olvasó tollhegyre hányok.

A krónika, meg az asszonyi nyelvek őrizték meg a történetét az utókor számára. Pedig a halás utókor oly áhitattal tekint a krónikának minden betűjére, mint a gazda ember a kalendáriumát, midőn már elmúlt a veresorrú Orbán napja.

Hej! szép is az a krónika, mely a régi jó időköt hordja kitapácizott kebelén, de még szebb az, midőn az ember benne azon igazi nemesi jusszon szerzett virtusról bővíti, mely mint a Kriegs-medália, úgy dagasztja (vérméltó) hőstettekre az emberi testet kommandizáló gépet: a szívet.

Hej, az a szív, az a szív . . . sokszor örül, sokszor sir!

Mert olyan a szív a fiataloknál; tüze lobbot vet, meg elalszik. Az öregeknél más ként áll a dolog. Ezek szeretnek tartósan, hűn és feltékenyen a sinig.

Igy történt ez a molnár és kutyájánál is. Mert arról senki sem tehetett, hogy a molnárnak is, meg a kutyájának is volt szíve és hogy hozzá meg mind a ketten egyet szerettek.

Az egyik feltékenyen szerette azt, a kit a másik félve szeretett.

Ez a molnár pedig és a kutyája nem volt más, mint egy testestől-lelkéstől a moly-ette akták közt árkáló jóhumorú öreg prókátor, a Varga bácsi, meg az ő kedves jobbkeze — az „audiat”, ki mint jurátus, az akkori szokás szerint, az öreg prókátornál parvaristáskodott, meg ha a szükség úgy kívánta, hát a családi tárgyalásoknál is rendszeren részt vett, és sokszor döntő befolyást gyakorolt a fiatal és kedélyes háziasszonyra.

Az öreg úr nagyon szerette ügyessége és leleményességeért az „audiatot”, nem tudva azt, hogy kutya van a kertben, a mikor ő, esetleg tárgyalásokon vagy holmi fiskális diskurzusokon vett részt.

A fiatal „audiat”, ki ismerte az öreg principális bibéjét, még inkább iparkodott kedvében járni és nemcsak a hivatalos órákat töltötte az irodában, hanem azon túl is ott évelődött, de nem az akták, hanem a principálisnál körül.

Az öreg egészen meg volt elégedve vele és szerette, mint saját gyermekét, persze nem is gyanítva azt, hogy az „audiat” a legkényesebb aktát is csomagolja és vét a tíz-parancsolat egyik nevezetes paragrafusára ellen.

A fiatal, kedves háziasszony (az öreg csak kis hamisnak hívta és tán nem is hiába) mindenben előzékeny volt az „audiat” iránt, és a hol csak szerethette, örömmel volt segítségére. Az öreg látva mindezeket, (azaz, hogy nem látott semmit, mert elvakította a felesége iránti kimondhatlan szeretet) örült és mosolygott, mint a pirosuló cseresnye s a házi boldogság mérlegét ki nem zavarta volna egyensúlyából az egész vármegyéért sem.

A menyecske meg nem igen bánta, hogy az öreg úr a szokottnál nyugodtabb. Nem bánta volna, ha már egészen nyugodt lett volna az — Úrban.

Szerette volna Hymen-láncait a nyakáról lerázni, de csak azért, hogy újból felvehesse azokat; hanem a láncszemek nem engedtek az asszonyi akaratnak.

Mit tett volna tehát mást asszonyi logikával, mint szerette az öreget azért, mert principális volt, a fiatal „audiatot” meg azért, mert a principális „audiatja” volt.

Az egyiket szerette nyíltan, mert kellett szeretnie; a másikat szerette titokban, mert nem kellett szeretnie.

Szerette tehát a fiatal, tüzes véru, „audiatot”, gondolván, a feleségnek mindig egy akaratot kell lenni a férjével; az öreg is szereti az „audiatot.” Tudta a keresztény regulát is: „Szeresd felebarátodat, mint tennen magadat.” És az „audiat” még több, mint felebarát.

A fiatal jurátus sem hagyta magát sokáig kértetni . . . beleharapott a mosolygó almába és szedte a szerelem üdítő csökjait a fiatal asszony bíbor ajkairól . . . mint a méhecske a virág illatos kelyhéből a mézet.

Könnyű volt neki egy asszonyt meghódítani. És a szerelem üde berkein elrövedeztek már jó sokáig anélkül, hogy az öreg nyomra akadt volna. Mondogatták ugyan a principálisnak, hogy rángatják a szénáját, de hát ő nem akarta sehogy sem megérteni, mert szénája tulajdonképpen nem volt, sőt még réteje sem, ahol széna termett volna, — hanem csak egy szép felesége, aki neki mindenben a kedvét kereste.

Több mint bizonyos, hogy akkor csinálták a rossz nyelvek azt a nótát is:

„A Vargák kertje alatt
Bodri kutya szörnyen ugat,
Ébresztgeti a gazdáját,
Mert rángatják a szénáját . . .
Diuom, dánom, sum, sum, sum.”

Azok a gonosz nyelvek! . . .
De hát ő még mindig nem hitte saját füleinek sem.
Hogy is hitt volna, mikor azokban az zengett:

„Szeretlek én egyetlen egy virágom,
Szeretlek, mint senkit e nagy világon;
Szerelmem oly tiszta, mint a nap . . .”

Ezt dődolgota a kis hamis, valahányszor leült a zongora mellé, csak hogy nem a principális, hanem más valakinek a kedvéért; és az öreg áhitattal hallgatta ezüst csengésű dalát.

Hogy lehetett volna most már hinnie azt, amit a világ pletykázott; hisz otthon mindezeknek az ellenkezője mutatkozott.

Nem is hitte, sokáig nem hitte.

Hanem addig jár a korsó a kútra, míg eltörik, és midőn már a poros akták is azt susogták, hogy nyissa fel a szemét, mert különben nemsokára elveszti azok fényét, a feleségét: akkor feltette magában, hogy egyszer mégis megleszi őket és akkor tör rájuk, a midőn nem is gyanítják; és ha csakugyan igaz, a mit már oly régen titkolnak ezek az átkozott falak, akkor össze morzsolja ezt a hamis asszonyt, az audiatot együtt.

Néhány nap mulva tehát azon ürügy alatt, hogy neki a szomszéd városban dolga van, honnét csak másnap lesz visszatérendő, — kocsiára ült és elhajtattott. A ház népe örült és hogy a macska nem volt otthon, cincogtak az egerek.

Az „audiat” nem sokat törődött a reá bízott darabokkal, hanem csak egy darab körül forgolódott, amit most már az öreg éppen nem bízott rája.

Elmúlt a nappal és a principális a mondottakhoz képest nem került elő. Most már biztosnak hitték, hogy nem jön haza, s így nyugodtan folytathatják megkezdett munkájoknak végtárgyalását, mert hát végin csattan az ostor, meg a csók is.

* * *

Gyönyörű nyári est volt, a csillagok milliárdja lepte el az égboltozatot, melyen itt-ott bárány felhők uszkáltak, mint a vitorlás hajók a messze tengeren.

Majd a szelid hold is felütötte sima arcát és ezüstös fényvel vonta be az esti látkört. A kerti virágok egymás felé hajlongtak az esti szellő gyenge fuvalmától és folytonos bolintgatások közt jó éjszakát kívántak egymásnak.

A zöld lugas lakói, a kerti zenérek is nyugalomra tértek már a lombos galyakról, hogy kora reggel újra dicsőíthessék a felkelő napot; minden nyugodt, csak egy pár turbékoló galamb heverészett a futó repkénnyel bevont kerti kőfal sötét árnyékában a puha gyepen.

Ott élvezték a jelent, kárhoztatva a multat és örvendve a jövőnek.

Eltűnődtek a természet bájoló szépségén, nem is gyanítva azt, hogy a derült ég majd hirtelen beborul — az öreg principális megjelenésével.

A fiatal asszony szemei úgy tündöklöttek a szerelem tüzeitől, mint Sirius az égen. Az „audiat” nem tudta, vajlon az ég csillagai tekintenek-e rá oly ragyogón, vagy a principálisné bogár szemei.

A szerelem bűvös itala egészen elkábította. Hisz egy cseppnyi belőle édesebb, mint a mézzé vált tenger! Boldog pillanatok voltak ezek, csak hogy rövid ideig tartottak, mint a pünkösdi királyság, mert eljött az angyal tüzes karddal és kiüzte őket a paradicsomból!

Eppen azt szemlélték, amint egy tűnő csillag végezte be pályáját az égen és gyönyörűen futott végig a kékes-szürke boltozaton egyenesen a föld felé, midőn egy feketebe burkolt alak, mintha csak ama hulló csillaggal pottyant volna le az égből, termelt előtök, Lilát, a fiatal menyecske nevét hangoztatva. E rejtélyes alak pedig nem volt más, mint az öreg principális, hóna alatt tartva a magával vitt aktákat.

Az „audiat” rögtön felismerte az öreg repedt hangját, mint a forgó szél, úgy kerekedett túl a kert falán.

Lilla sem trillázott többé, hanem mint a ki ajúlásból foelsúdik, férje nyakába borult és a viszontlátás örömeinek legmegfeszítettebb húrjain zengte férje fülebe a „Hozott Istent”, — s mielőtt még az szóhoz juthatott volna, már is sűrűen kelepelte nyelvcskéjével a napi eseményeket, újdonságokat, a csirkék kiköltését, a két hét előtti záporosót, a gyümölcsök állását, a szüretet, míg végre is oda lyukadt ki a dolog, hogy a Zsuzsi szobaleányt, meg a kedvesét akarta meglesni a kertben, de az ő váratlan, kedves megjelenése minden illúziót dugába döntött, sőt őt magát is (mert szörnyű ideges volt) nem kis zavarba hozta.

Az öreg csak nézett, bámult mint a borju az új kapura. Egyre a feje körül kapkodott, mert az akkora volt már, mint Darázs Gyurkáké szárazalmának a kereké, és mire a szobába értek, mindent homályosan látott.

Ha nem látta volna meg az „audiat” hosszú lábait a kert falán kapálózni, s ha nem maradt volna ott „corpus delicti” gyanánt a paicsuli szagú zsebke, mit ő elég ügyesen zsebre vágott, hát még el is hitte volna, hogy úgy szól a nóta, amint a felesége dūdolta; de úgy már nem lehetett.

Másnap az „audiat” a szokottnál kissé később érkezett az irodába, hol az öreget már szokott jó humorában találta.

Azt hitte, minden jól van; elsímitotta az asszony a dolgot, s most már újra kezdheti a vásárt. Az öreg hallgatott, hanem gondolta magában: várj csak, te magad fogod önmagad fölött kimondani az ítéletet, mert: „Quod licet Jovi, non licet bovi” (ami szabad Jupiternek, nem szabad az ökörnek.)

Napok jöttek, napok mentek és az öreg principális folyton azon törte a fejét, hogy miként bosszulhatná meg magát az „audiatot”, meg a feleségét, de sehogysem akadt jó gondolata. Egyszer azután eszébe jutott neki egy adoma, a molnár és kutyájáról és örömeiben, mintha 100,000 frtos treffart csinált volna, — felkiáltott, hogy: „Meg van, meg van!”

Egy-két nap mulva tehát beszólította az „audiatot” azon vérmes reményben, hogy most maga maga felett fog pálcát törni és elkezdé neki a következőket beszélni:

Tegnap egy régi jó barátom és kliensem jött hozzám és a következőkben terjesztette elő panaszát: „Nekem, mint tudod, van egy gyönyörű szép malom, melyet igen szeretek, s melyet nem adnék a fél világnak.

Én sem, mert nagyon finoman és ízlésesen írta D.: van egy szintoly gyönyörű kis mopszi kutyám is, melyet szinte nem kevésbé szeretek, mint a malmost és pedig azért, mert nagyon okos és leleményes.

Ez a kis kutya egy idő óta igen nagy károkat okoz nekem, mert fel jár esténként a malomba és ott elpiszkolja a lisztet, mit ha megtudnak az örlőseim, majd lassankint elmaradoznak tőlem és így tönkre leszek téve.

Egyszerű ember lévén, nem vagyok eléggé okos e kényes dolgokban arra vonatkozólag határozni, valjón melyiktől váljak meg inkább, a malomtól-e vagy a kutyától, mert ismételve mondom, hogy mind a kettőt egyformán szeretem. Kérem tehát kedves jó barátom ez ügyben a te bölcs tanácsodat és felvilágosításodat.

Én persze azt mondom, hogy a dolog felette kényes lévén, rögtön nem adhatok választ, hanem ez ügyben még gondolkodom és konferálok majd önnel „audiat”, ki az újabb korbeli jogászok közül való s így csak néhány nap mulva referálhatok.

Most tehát hallotta szavaimat, szíveskedjék a dologhoz hozzászólni és nézetét nyilvánítani, különösen pedig oly formán, mint ahogy az újabb korbeli fiskálisok járnának el e kényes ügyben.

Az „audiat” gondolkodóba esett ugyan, s mutató ujját szájára illesztve úgy tett, mintha szörnyű dolgokban torná a fejét; de éles eszével csakhamar azt is átlátta, hogy itt a molnár, a malma és a kutyája nem lehet más, mint a principális, a felesége, meg ő, kit az öreg ilyen formán szeretne lépre keríteni.

Hanem nehéz ott lopni, hol a gazda maga tolvaj. Rövid vártat mulva tehát magasra emelt fővel így szólott: „Principális ur! Megfejtettem a dolgot. Az ön kliensének nem kell megválni sem a malomtól, sem a kutyájától, ha oly nagyon szereti őket, hanem a molnár kell rögtön elcsapni, miért nem vigyáz jobban a malomra.

Tetszett az öregnek a felet, ki megveregetvén az „audiat” vállait, azt mondá: „No, nyit meg a vármegye se pipált nekem; ennél fogva tehát: „fiat voluntas tua” (legyen a te akaratod). Es az „audiat” attól a naptól fogva újra élvezhette a szép menyecske tüzes pillantásait, mert nem önmaga felett monda ki az ítéletet, mint azt a principális vélte, hanem éppen az öreg kopé felett . . .

Barna kis menyecske.

Barna kis menyecske megvert a szemével,
Hej azt a két szemet nem felejem én el.
Az a beszédes szem csillag ragyogása,
Hő nap égetése, menyország nyílása.

Bele néztem sokszor, bele vesztem százszor,
Elperzselé lelkem egyszer úgy, mint másszor.
Égő tűz s felette fekete boltozat,
Van benne üdvösség, van benne kárhozat.

Emezt is, amazt is szívesen fogadnám,
Láthatnák folyvást: éltem is odagnám.
Milyen vagy pokolba áttudnál igézni,
De tilalom immár szemeidbe nézni.

Ne nézz rám, ne nézz rám barna kis menyecske,
Pillantásod nyílal, mint a szárnyas fecske,
Vagy nézz rám, vagy nézz rám, égedd a lelkemet,
Mely ha elhamvad is csak téged emleget

Igy is baj, úgy is baj, éltem lesz az ára,
Ha rám nézsz: megöl szemednek sugára,
Mely pillád alatt tündökölvé támad. —
— Ha még rám sem nézsz: meghalok utánad!

Kajabusz.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

A n. é. biztosító közönség tájékozással van szerencsénk ezennel nyilvánosságra hozni, hogy a zombori kerületi ügynökségünknek Jakobtsits Mihály úr mellé alkalmazott Droszt Ede ügykezelő és pénztáros úr általunk fel van jogosítva mindennemű pénzek és értékeknek átvételére, s azoknak jogérvényes nyugtázására.

Ugyanő minden rendű és ágazatú biztosítási ügyekben a legkészségesebben szolgál felvilágosítással a t. c. közönségnek.

Az első magyar ált. bizt. társ. szegedi főügynöksége.

Léví Ignác.

Ajánlat.

Vonatkozva fenti nyilatkozatra, tiszteletteljesen felajánlom készséges szolgálatomat a n. é. közönségnek, s ígérem, miszerint kötelességemnek ösmerelem várakozásának minden irányban megfelelni. Amidőn tehát kérem becses bizalmával megtisztelni, újból is biztosítom előzékenységemről, és maradok

Zomborban, 1884. szept. 27-én

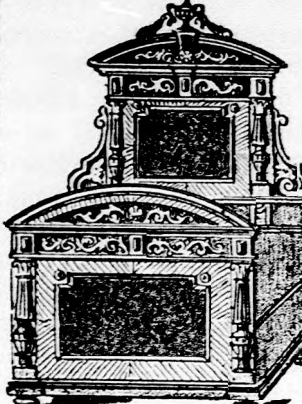
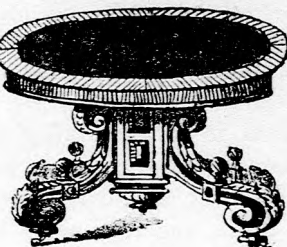
alázatos szolgálja

Droszt Ede.

az első magy. ált. bizt. társaság zombori képviselőjének ügykezelője és pénztárosa.

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

SCHERER FERENC
 fabútor raktárában
ZOMBORBAN
 a fútcában kaphatók:

sifonérok, ágyak, mosdó- és éjjeli-szekrények, asztalok, gót-székek és tömör fából hajlitott diványok és fotelek, kredencek, pipere-, álló- és függő-tükrök, függönytartók.

Vasbútorokból raktáron vannak: ágyak, gyermekágyak, ágybetétek, mosdóasztalok, gyermekkocsik.

Továbbá raktáromban kaphatók: porcellán árúk, lámpák, olajnyomatképek, mindenféle képkeretek és nagyválasztékban üvegárúk a gyári áron.

10-1

Hirdetmény.

Zombor Szelenese külváros 305. számú Perlesz-féle szegletházat, az új szerb iskolának átalellenében, melyben egy állványokkal és egyéb mértékekkel felszerelt szatócs bolt van, úgy 3 szoba, konyha, pince és egy 3 öles fél-szerből áll, szabadkézből eladja a tulajdonos kedvező feltételek mellett.

Lovászi Borbála.

4241. szám.
1884.

Árverési hirdetés.

A zombori m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt lévő kincstári birtoknak egy évre araglegeltetés alá azaz 1884. évi október hó 1-től 1885. évi szeptember hó végéig terjedő időre 1266 frt 28 kr bérfizetés mellett **f. évi október hó 7-én délelőtt 9 órakor a helyszínén** tartandó nyilvános árverés útján leg többet ígérőnek haszonbérbe adatik. Vállalkozni szándékozik az árveréshez azzal bivatnak meg hogy magukat 127 frt bánatpénzzel ellássák. Szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel és 127 frt bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is fogadtnak el. Az írásos ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel olvashatóan kiírandó és ajánlattevő által határozottan kijelentendő, hogy a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. A feltételek a zombori m. kir. jószágigazgatóságnál és a palánkai kincstári uradalmi ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Zombor, 1884 évi szept. hó 29.

2-1 **A m. kir. jószágigazgatóság.**

VÉGREHAJTÓ KERESTETIK.

Topolya községében egy 400 frttal díjazott községi adóvégrehajtói állás azonnal elfoglalható. Előnyben részesülnek, kik e minőségben már alkalmazva vannak, különösen, ha a jegyzői szigorlatot is letették. Az állást elfoglalni óhajtok okmányaikat azonnal alólirhoz küldjék be.

Topolya, 1884. okt. hó 1-én.

Radimetzky Ferenc,
közs. jegyző.

3-1

Nincs többé fogfájás!

DOM MAGUELONNE főnök a tisztelendő benediktinusoknál **Soulacban** (Gironde)

FOG-SZERE

használatára által.

Két arany érem, Bruxelles 1883. a legmagasabb kitüntetés. — Főltalva 1873. Boussard Pierre prio által.
1 palack 1., 2. és 4 frt, por 75 kr. és 1 frt, pasta 1 frt.

Eau de Zenobie erősítő, megtartó és egyedül képes a szín viszállítására ép úgy a hajnál, mint a szakállnál, azt hajlékonya teszi és növeszti, 1 palack.

Tincture du dr. Richard a haj eredeti színének visszaállítása, rögtöni siker. 3 frt 1 palack.

Eau de Phénix I. kitünő szer a haj színének visszanyerésére, 2 vagy 3-szori használatra minden további eljárás nélkül előtte vagy utána.

Eau de Phénix II. ugyanazon eredmény mint az I. sz., siker 2 nap után.

Gouttes du dr. Thompson szakáll-festőszer, könnyű használat és gyors siker.

Lotion végétale Cephaline jótékony a fejmosásra egyszersmind a hajnövesztésre.

Arnica-line toilletviz. Egyedüli szer mindenféle bőrbetegségek, kiütések, égések stb ellen.

Parfümök, nagy választéka az ismert angol és francia illatszereknek.

Poudre fleur de riz de Lahore, elismert legjobb rizspor, finom illattal.

Glycerine anglaise, kitünő szer a bőrnél fagyások ellen stb.

Függönkség a nagyban eladásra

A. Seguin 3. rue Huguerie Bordeaux.

Raktár Zomborban: Heindhofer Robert és Weidinger S. és Zs. uraknál.

Zombor, 1884. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

4095. szám.
1884.

Alkútgargyalási hirdetmény.

A zombori m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt lévő következő bértárgyak u. m.:

- a szántovai italmérsi jog az 1885. évi január 1-től 1890. évi december hó végéig évi 2627 frt 27 kr;
- a kupuszinaí halászati jog az 1885. évi január 1-től 1890. évi december hó végéig évi 120 frt;
- a külai nagymagtár 1885. évi január 1-től 1890. évi december hó 31-ig évi 1368 frt és
- a csataaljai italmérsi jog 1885. évi január 1-től 1890. évi december hó végéig terjedő időre évi 1019 frt 57 kr haszonbér fizetés mellett

Zomborban a m. kir. kincstári uradalmi jószágigazgatóságnál **alkútgargyalás útján** olyképen adatnak haszonbérbe, hogy vállalkozni szándékozik akár szóbeli ígéreiteket akár írásbeli ajánlatokat legkésőbb folyó évi október hó 15-ig ez igazgatóságnál benyújthatják.

Vállalkozni szándékozik szóbeli ígéreiteket vagy írásbeli ajánlatokat folyó évi október hó 15-ig mindennap adhatják be és ha a fentebbi bértárgyakra a kitűzött határidőn belül akármely napon elfogadható ígért vagy ajánlat tételik, az elfogadatik és ezen elfogadott ajánlat után habár a kitűzött határidőn belül is beérkező ajánlatok vagy teendő szóbeli ígéretek visszautasítottak.

A szóbeli tárgyalásnál kötelesek a vállalkozók a kikialtási árak 10%-át tevő bánatpénzt letenni, az írásos ajánlatok 50 kros bélyeggel és szintén 10%-os bánatpénzzel ellátandók.

Ezen írásos ajánlatok boritékán olvashatóan kiírandó a tárgy, melyre az ajánlat tételik, és az abban megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó és határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A bértárgyak után kivetett állami adókat és ezek után kivetendő állami pótlékokat a kincstári uradalom, egyéb községi vagy megyei adókat sat. pótlékokat pedig a bérlo fizeti, miert is a kikialtási árak ehhez képest állapítottak meg.

A szerződési feltételek Zomborban a m. kir. jószágigazgatóságnál és Kúlán a m. kincstári uradalmi ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1884. évi szeptember 20-án.

2-1 **A m. kir. jószágigazgatóság.**

Két TANONC felvétetik

FRIEDEL PÁL

vas- és fűszerkereskedésében A PATINBAN.

A szerb nyelvben jártasok előnyben részesülnek.

10-9

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye hódásági járás területén fekvő 4209 nagyrészt vagyonos német, úgy szerbajkú lakossággal bíró Parabuty nagyközségben a község-orvosi állomás elhalálozás folytán üresedésbe jöven, ezen állomásnak Parabuty községében választás útján leendő betöltésére, natánapul **1884. évi október hó 20-ik napjának reggeli 8 óráját** tűzöm ki.

A pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint az 1871. évi XVIII. t. c. 74. § a és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében s ezenfelül a magyar és német, esetleg a szerb nyelvismertetés tanúsító okmányokkal is felszerelt kérvényeiket nálam bezárólag 1884. évi október hó 16-áig annál bizonyosabban nyújtásuk be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Az orvosi állás 400 frt készpénz fizetés, ezenfelül 35 kr. beteglátogatási s 20 kr. halottvizsgálati díjjal van javadalmazva.

A megválasztandó orvos kézi gyógytár tarthatására engedélyt nyerhet.

Hódásághon, 1884 évi szeptember hó 19-én.

Vissy József,
szolgabíró.

3-3

Önkéntes végeladás

BAYER MIHÁLY

kereskedésében Zomborban

a szerb templom épületben, a városháza átellenében.

Miután üzletemet a f. év október hó 20-áig végleg feladni szándékom, ennél fogva a n. é. közönség figyelmét felkérem a legolcsóbb árak melletti vásárlásra. Eladok: legfinomabb Cuba-vagy Gyöngy-kávét 5 kilóként 8 frt 80 kron és Portorico-kávét 5 kilóként 7 frt 70 kron. Egy kiló legfinomabb Nizai- vagy Aixier-olajat 1 frt 20 kron, egy tucat közönséges evő-tányért 2 frton, — ép úgy minden néven nevezendő fűszer- valamint porcellán-tárgyak a bevásárlási áron alól.

6-6

Fényüzési-tárgyak 50% olcsóbbak mint a bevásárlási ár.

1249. szám
kig. 1884.

Pályázati hirdetmény.

Bácsujfalu községében a községi végrehajtói állás üresedésben lévén, annak betöltésére pályázat nyitattik.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, miszerint eddigi működésüket, úgy a tót, esetleg más szlav nyelvnek szóbeli bírását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **folyó évi október hó 10-ig** alulirt előjárásnál benyújtsák.

A betöltendő állással a községi pénztárból havonkinti utólagos részletekben felveendő évi 300 frt továbbá a községi jegyzőtől negyedévenkénti részletekben felveendő külön évi 100 forint készpénzfizetés van egybekötve.

Kelt Bácsujfalun, 1884. évi szeptember 23-án.

Wundszám Ferenc, **Kruza János,**
jegyző. 3-3 bíró.

Begründet 1855.
Aelteste und grösste
Annoncen-Expedition
HAASENSTEIN & VOGLER
(OTTO MAASS)
WIEN, PRAG etc.

Tägliche directe Expeditionen von Anzeigen, betrefend: Associations-, Compagnons-, Agentur-, Personal-, Arbeiter-, Stellen-, Wohnungs- und Kauf-Gesuche, Geschäfts-Veränderungen, Waaren-Empfehlungen, Submissionen, Versteigerungen, Ausverkäufe, Speditionen, Bank-Emissionen, Verlosungen, General-Verammungen, Eisenbahn-u. Schiffahrts-Pläne etc. etc. etc.
an alle Zeitungen des in- u. Auslandes.
Prompte, discrete u. billige Bedienung.
Zeitungs-Catalog u. Kostenvoranschläge gratis u. franco. — Die Entgegennahme von Offertbriefen geschieht gratis.

12
12

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye Vaskut községében leköszűnés folytán üresedésbe jött aljegyzői állomásra — a fennálló tekintetes megyei szabályrendelet értelmében — **folyó évi október hó 15-ének** d. e. 8 órájára ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak a pályázni szándékozik, hogy ezen kizárólag 400 frt o. é. készpénz fizetéssel egybekötött állás elnyerhetése céljából, az 1871. évi XVIII. t. c. 74. §. értelmében letett jegyzői szigorlatot igazoló képesítővel, kellőleg felszerelt folyamodványukat, legkésőbb folyó évi október hó 14-éig alulirt előjárásához benyújtsák, mert később érkezett folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Végül megjegyeztetik, hogy az állam hivatalos nyelvén kívül, a német nyelv szóbeli bírása okvetlen megkívántatik, s ezenkívül a dalmát nyelv ismeretét beigazoló és képesítőnyén kívül több évi jegyzői gyakorlatot — de különösen az adóügy teljes önállósággal való vezetését — tanúsító mellék bizonyítványokat felmutató folyamodók, előnyben részesítettnek.

Kelt Vaskuton, 1884. évi szeptember hó 25-én.

Pacher Béla, **Richter Pál,**
jegyző. 4-2 esküdt.